

Γ.Κορδύλη 1 & Οθωός-Μαρούσι
Τηλ. Κέντρο: 210-61.24.000, <http://www.akadimos.gr>

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΘΕΜΑΤΑ 2013 ΝΕΟΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

Επιμέλεια θεμάτων: Σκούρτη Γεωργία, Χασαπάκη Ευθυμία

ΚΕΙΜΕΝΟ

«Ο άνθρωπος προτιμά τη γαλήνη, και το θάνατο ακόμα, παρά να έχει την ελευθερία να ξεχωρίζει από μόνος του το καλό απ' το κακό»

Ντοστογιέφσκι.

Κάθε φορά που σκεφτόμαστε πως είναι δυνατόν πολιτικοί τόσο εξόφθαλμα διεφθαρμένοι να ψηφίζονται, η απάντηση είναι πως κατά βάθος ο κόσμος δεν τους ανέχεται απλώς, τους θαυμάζει. Την εξήγηση έχει επεξεργαστεί ο Ετιέν ντε λα Μποεσί στην Πραγματεία περί εθελοδουλίας. Ο Νε Λα Μποεσί, νεαρός φίλος του Μονταίνιου, νομομαθής και λογοτέχνης, έγραψε αυτό το δοκίμιο εισάγοντας μια ενδιαφέρουσα καινοτομία: αντί να μελετήσει την εξουσία, μελέτησε την υποταγή. Πως και γιατί συγκρούονται τα πλήθη; Είναι απλό: Ο άνθρωπος δεν χάνει την ελευθερία του, κερδίζει τη σκλαβιά του. Δίνει τα πάντα προκειμένου να απαλλαγεί από το βάρος της ευθύνης. Ζαρώνει μπροστά στην ιδέα μιας ζωής ελεύθερης, στην οποία θα είναι υπεύθυνος και υπόλογος για τις πράξεις του. Διότι καταστολή υπάρχει, αλλά δεν αρκεί για να εξηγήσει την προθυμία με την οποία οι υπήκοοι λατρεύουν τους άρχοντές τους.

Αυτό το περίφημο 99% που ανέχεται την τυραννία του 1% (για το οποίο μας μίλησε το κίνημα Occupy Wall Street) στην πραγματικότητα δεν ανέχεται μόνο, αλλά θαυμάζει το 1%. Αλλιώς πώς θα γινόταν, πάντα το γραμμάριο να νικάει το κιλό; Υπάρχει μια μαζοχιστική διαστροφή, στον πολίτη που του αρέσει να του φέρονται σαν να είναι παιδί, που είναι ανίσχυρο ηθικά και πρέπει να το ταπεινώσεις με διαφορετικού τρόπους για να συνέλθει. Αυτό εξηγεί πώς γίνεται να ακούγεται ως κεντρικό επιχείρημα της κυβέρνησης ότι ο λαός μας είναι κακομαθημένος, γι' αυτό υποφέρει όσα υποφέρει. Χωρίς αυτή την ψυχική προϋπόθεση, θα ήταν αδύνατο να αναχαιτιστεί η αντίσταση μόνο με την ωμή καταστολή.

Οι Ρώσοι μηδενιστές κατάφεραν, τον Μάρτιο του 1881, έπειτα από αλλεπάλληλες αποτυχημένες απόπειρες, να δολοφονήσουν τον τσάρο. Περίμεναν τότε ο λαός να ζητήσει ελευθερία του τύπου, σύνταγμα και δικαιώματα. Διαπίστωναν ότι ο εξαθλιωμένος ρωσικός λαός όχι μόνο δεν άδραξε την ευκαιρία να ξεγερωθεί, αλλά έκλαψε τον τσάρο με μαύρο δάκρυ, ώσπου τον διαδέχθηκε ένας χειρότερος μέχρι να φτάσουμε αργότερα στον Στάλιν, όπου είχαμε πάλι εκδηλώσεις προσωπολατρίας, ποιήματα, ύμνους, γιορτές και πολλούς νεκρούς. Ωστόσο, αυτό που είναι τόσο εύκολο να το δούμε στην περίπτωση του ρωσικού λαού, ότι μετέφερε την αγάπη για τον τσάρο στο πρόσωπο του Στάλιν, δεν το βλέπουμε όταν πρόκειται για μας, γιατί είναι πάντα πιο δύσκολο να δούμε την καμπούρα μας. Θα απαντούσε κανείς ότι εμείς δεν έχουμε προσωπολατρία σήμερα. Σύμφωνα. Αυτή είναι η

ΑΚΑΔΗΜΟΣ

Γ.Κορδύλη 1 & Οθωνος-Μαρούσι
Τηλ. Κέντρο:210-61.24.000, <http://www.akadimos.gr>

πανουργία της ιστορίας, πως η εξουσία δεν εξαφανίζεται, αλλά γίνεται αόρατη. Δηλαδή δεν έχουμε την προσωπολατρία του ολοκληρωτισμού, αλλά έχουμε την υποταγή στο σύστημα, στους εκπροσώπους του οποίου παραδίδει ο πολίτης το μέλλον του με δέος, σεβασμό και ζήλεια.

Βεβαίως, σε κάθε περίπτωση δουλικής συμπεριφοράς, θα μπορούμε πάντα να αναγνωρίσουμε ένα στοιχείο εκβιασμού, να δικαιολογήσουμε αυτόν που ενέδωσε. Το ερώτημα είναι τι θα χρειαζόταν προκειμένου να μη λειτουργήσει ο εκβιασμός. Η επιλογή μας ως προς αυτό είναι να ακολουθήσουμε τον Ντε λα Μπρεσί: Να διαβάσουμε το φαινόμενο από την πλευρά αυτού που το ανέχεται, όχι από την πλευρά αυτού που το επιβάλλει, να θεωρήσουμε καθρέφτη της πολιτικής όχι την κυριαρχία αλλά την υποταγή. Αυτό που έχουμε να κερδίσουμε από μια τέτοια κίνηση είναι πρώτ' απ' όλα να δούμε αυτό που τώρα μένει αθέατο και, αν όλα πάνε καλά, να ξυπνήσουμε.

« ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ» Ιανουάριος 2013

A. Να γραφτεί η περίληψη του κειμένου (περίπου 120 λέξεις)

Μονάδες 25

B1. Να εντοπιστεί ο τρόπος πειθούς της πρώτης παραγράφου του κειμένου

Μονάδες 7

B2. Το απόσπασμα έχει τη μορφή δοκιμιακού κειμένου. Σε ποιο είδος δοκιμίου θα τα κατατάσσατε; (Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας)

Μονάδες 8

B3. α. Να βρεθούν συνώνυμα των παρακάτω λέξεων:

Εξόφθαλμα, ανίσχυρο, εξεγερθεί, ενέδωσε, υποταγή

β. Να βρεθούν αντώνυμα των παρακάτω λέξεων:

Ενδιαφέρουσα, προθυμία, πανουργία, ολοκληρωτισμός, ανέχεια

Μονάδες 10

B4. Να αναπτύξετε σε μια παράγραφο περίπου 80 λέξεων την προμετωπίδα του κειμένου: «Ο άνθρωπος προτιμά τη γαλήνη, και τον θάνατο ακόμα, παρά να έχει την ελευθερία να ξεχωρίζει από μόνος του το καλό από το κακό»

Φ. Ντοστογιέφσκι.

Μονάδες 10

Γ. Τα σχολεία της πόλης σου οργανώνουν μια ημερίδα με θέμα: «Το περιεχόμενο της ελευθερίας». Ως εκπρόσωπος του σχολείου σας παίρνετε το λόγο. Αφού αναφέρετε μορφές εθελοδοουλίας του σύγχρονου ανθρώπου, να προσπαθήσετε να ερμηνεύσετε το φαινόμενο. Υπό ποιες προϋποθέσεις μπορεί (αν μπορεί) ο σύγχρονος άνθρωπος να διεκδικήσει τους όρους της ελευθερίας του; (περίπου 500 – 600 λέξεις).

Μονάδες 40